

Alaturka Münzevi

Roman

Şenol
Turan

DK

Şenol Turan, bir sonbahar günü açtı gözlerini. Doğu Karadeniz’de ana sütü Türkçeyi, Mekteb-i Sultani’de Fransızca ve Osmanlıca’yı, University of Central Florida’da İngilizceyi öğrendi. Hiçbiri yetmemiş olacak ki, Anadolu’da, tatlı bir dil arayışıyla mülki idare amirliği yapmaktadır. Meryem’in, hem oğlu hem babasıdır.

Alaturka Münzevi

ALATURKA MÜNZEVİ

Yazan: Şenol Turan

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Mayıs 2016 / ISBN 978-605-09-3467-0

Sertifika no: 11940

Kapak görseli: © Levni (*Sazendeler*)

Çizimler: Hatice Şentürk

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62 / C Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 11965

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Alaturka Münzevi

Şenol Turan

“Bu romanda anlatılanlar,
biri hariç, tamamen hayal ürünüdür.”

“Mutlu olduğun vakitlerde birdenbire hüzünleniyorsan
birisini çok özlüyorsun demektir.”

Anneme...

İçindekiler

1 / Godot'yu beklerken ömrüm kış oldu	17
2 / Neslihan Gerede'nin portresi	37
3 / Kış güneşi	54
4 / Abrakadabra	73
5 / Absürd manifesto	92
6 / Si bemol ve fa diyez.....	115
7 / Galata'da bir münzevi.....	131
8 / Sarkaç	147
9 / Bekle ve gör	173
10 / Portakal çiçeğine ağıt	188
11 / Ve melankoli	205
Ekler	211

Godot'yu beklerken ömrüm kış oldu

"Zaten küçüklüğümden beri kavgalıyız şiirle. Şair olsaydım başka türlü anlatırdım. Lakin böylesi uzun bir hikâyeyi tek bir satıra sığdırmak zor! Yekten susuyorum. Diyeceğim, bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum. Ama 'z' harfi hariç."

"Kış turizmi" yazacağıma klavye sürçmüş, "kız turizmi" yazmışım. Kıyamet koptu. Vali aramış, belediye reisi aramış, yetmemiş vekil devreye girmiş. Rifat denen köpoğlusunu geçire geçire, "Kovuldun!" dediği vakit az kalsın ikinci cinayetimi işleyecektim.

Doğrudan bana ulaşan yok. Dünya yansa hiyerarşik durumunuza halel gelmez. Böyledir bu iş. Vekil patronu, patron yazı işlerinden sorumlu Rifat denen o hergeleyi, o bastıracak hıyarağası da beni. Haliyle küfür merasimi de bu silsileyi takip ediyor. Vekil patrona basmış fırçayı.

"Nasıl iş yapıyorsunuz siz? Böyle olur mu!/? Pezevenk miyiz biz?!"

Bana gelinceye kadar dozu epey katmerlenmiş olacak, Rifat denen hıyar, "Lan pezevenk" diye başladı söze. Gazetesinin yayın ilkelerinden dem vurdu. Şehrin kanaat önderlerine açıktan bir güzelleme yaptı.

Dışarda kar, tipi, fırtına. İçerde de durum pek farklı değil.

"Lan" diyor; çıt yok.

"Ulan" diyor; çıt yok.

"Eşşoğlu" diyor; çıt yok.

"Köpoğlu" diyor, gene çıt yok.

Nasıl olsun? Bu karda kıyamette yeni bir iş bulmak ne-redeyse imkânsız. Haliyle başım önümde dinliyorum. Edi-tör bozuntusu Rıfat'ın yamağı Arif de buldu ya fırsatı, ateşe odunu verdikçe veriyor. Gözlerini belertmiş, "Böylesine kor-kunç bir hata gazetemiz tarihinde olmuş değil, hâlâ inanamı-yorum" diyor. Sanırsın *The New York Times* başeditörü. Rı-fat hız kesip de azıcık soluklanayım dese müsaade ettiği yok. Vurun kahpeye misali başlıyor, "Böylesi fahiş hata..." türün-den ateşe körükle gitmeye. "Ulan it" diyorum içimden, "şu kasırğa bir dinsin, biliyorum sana yapacağımı."

Kasırganın bittiği falan yok. Rıfat, havada yumruğunu sallıyor, sandalyeleri tekmeliyor. Elinden gelse boğazıma sa-rılacak, linç edecek. Kapalı bir mekândayız ama çıkardığı ses patronun kulağına kadar gidiyor. Gazete dediğin göt kadar yer. Esnaf lokantasından bozma boktan bir yerde çalışıyoruz. Dün gibi hatırlıyorum, Rıfat'ın masasının olduğu bölümde üç yıl önce döner kesiyorlardı.

Aklınca patrona yaranma çabaları. Mesaj veriyor ibne. "Suçun tamamı bu deyyusta. Bak, nasıl hakkından geliyo-rum. Daha dur, fitil fitil getireceğim burnundan."

"Ulan pezevenk" diyorum. Yine içimden tabii. "Bostan kor-kuluğu musun? Hadi ben haberi yaptım, ettim içine, 'kış' ye-rine 'kız' yazdım; sen bu gazetenin yazı işlerinden sorumlu müdürü değil misin? Senin gözünden niye kaçtı?"

Benim gibi hayatta tutunacak bir dalınız yoksa son ana kadar ağız kokusu çekmeye mahkûmsunuz. Geri vitesi-niz hep olacak. Birileri ağzına geleni söyleyecek, siz de din-leyeceksiniz. Gerçi kabahatin büyüğü bende. Büsbütün ma-sum değilim. Çok büyük bir hata yaptım, kabul ediyorum. O Allah'ın cezası "ş" yerine "z" harfi denk gelmeyeydi iyiydi. Ne olurdu "y" harfi olsaydı? Alt tarafı baskı hatası der geçilirdi. Ama şimdi durum farklı. Koca bir şehir töhmet altında. İn-sanda biraz da şans olacak.

Bütün “hoşgörümle” dinledim Rıfat’ı. Yarım saat daha devam etti. Hem nalına hem mihına. Diline ne gelirse artık. Ağzı da pis pezevenğin. Her şey kabulüm. Bekliyorum ki, “Bir daha olursa...” diye başlayan bir cümle kursun. Malum, daha önce de izah etmeye çalıştım, bu karda kısta işsiz güçsüz aç sefil dolaşmak...

Namussuz herif inat etti, kurmadı o cümleyi. Belli ki tanrılar kurban istemiş. Elinin tersiyle okkalı bir “Siktir!” çektikten sonra beni vezneye yolladı. Kapalı, pis bir zarfın içinde üç beş kuruş para sıkıştırdılar elime. Veznedar bizim Hakkı. İyi çocuktur. “Takma kafana abi” dedi, “bugünler de geçer.” Sırtımı sıvazladı, kapıya kadar yolcu etti. Üzerime birden alaturka bir miskinlik çöktü. Ara sıra yoklar böyle. Son bir saat içinde işittiğim hakaretin haddi hesabı yok. Buna rağmen hiçbir şey olmamış gibi doğru Alaaddin’in kahveye gittim. Masa üzerinde sergilediği piştovun yanında eski bir ayna vardı. Karşıma geçip oturdum.

Söylemesi zor, kestirmesi güç. Tuhaf bir hal içindeyim. Gazeteden Alaaddin’in kahveye gelinceye kadar o kısa sürede inanılmaz üşüttüm. Zangır zangır titriyorum. Öte taraftan başıma gelen şu hadise. Herifçiöglü açtı ağzını yumdu gözünü. Ağzına ne gelirse. Ölesiye vurdu. İtin bilmem neresine sokup sokup çıkardı.

“Gariptir” demedi.

“Yazıktır” demedi.

“Günahtır” demedi.

Öyle bir vurdu ki, vallahi helal olsun. Tuttu bir de kapının önüne koydu. Öyle bir koydu ki, ne zamandır nasıl bir ruh hali içinde olduğumu anlamaya çalışıyorum.

Sorularımız mı yabancı bize yoksa cevaplarımız mı? Bana kalırsa sorular. “Neredesin?” sualine “Ankara’dayım!” cevabını vermek abes. Doğruyu konuşalım. “Hakikatte neredesin?”

“Hüzüneyim şu aralar” ya da “çıldırılmaya çeyrek var!”

“Mutluluğun göğüs hizasındayım.”

“Öyle bir kasvet çöktü ki, yarım oldum!”

“Tam ortasındayım mutsuzluğun!”

“Uyku ile uyanıklık arasında bir yerdeyim.”

Alnına mavzer dayanmış bir adamın nerde olduğunun ne önemi var? Belli ki arafta. Yaşamla ölüm arasında. Adı her neyse artık oranın.

Ben şu an *hayret*'teyim. İki oda bir salon. Kutu gibi. Hafakanlar basıyor tepeden. Isı yalıtımı iyi yapılmamış koca bir apartman. En üst kattayım ama güneş aldığımız yok. Hayret! Hayret işte!

Cemil Cengiz'i aradım. En kral arkadaşım. Dostum, kardeşim. Hayatta beni onun kadar anlayan kimse yok. Hayatta bana onun kadar değer veren kimse yok. Bütün sırlarımı bilir. Aklımdan geçenleri okur. Uzun uzun anlatmak isterdim ama zaten anlatacağım. Yanında sesli sesli yellenebildiğim tek insan.

O gelinceye kadar iki bardak demli çay içtim. Yaklaşık on beş senedir şeker kullanmadığım için çayın tadını daha iyi alıyorum. Bu mütevazı değişimin hayata dair mühim bir gelişme olmadığını itiraf etmeliyim. Bu yaşıma dek zaten hayatın tadını alamamıştım. Şekere karşı doğuştan gelen asil bir duruşum var.

Yıllardır mahallenin ihtiyar delikanlılarını ağırlayan Aladdin, bugün yine hınca hınç doluydu. Dışarıda lapa lapa yağan kara inat içeride sıcacık bir atmosfer hâkimdi. Hemen her masa başında koyu bir muhabbet. Kimi nargilesini içerken kimi de gazetesini okuyor. Nerden baksanız yaklaşık yüz kişiyiz. Bugün için bir muhasebe yapacak olursak kişi başı ortalama dört saatten kabaca dört yüz saat eder. Yetişkin bir insanın, hafta sonu tatilleriyle birlikte ömrünün bir ayna denk geliyor. Dünyanın yedi günde vücuda geldiği söylenir. Bunu düşündüğünüz vakit, zamanı öğüten tuhaf bir yer burası.

Bilhassa emekli büyüklerimizin, ömürlerinin son deminde emeklediği bir nevi toplama kampı. Alaaddin halinden memnun. Çay ocağının arkasında harıl harıl para sayıyor. Bir de cıvık bulmuş. Ateş gibi kerata. Boyu kadar tepsiyle masaların arasında mekik dokuyor.

Emekli büyüklerim ne yapsın! Emek verdiği iş hayatından sonra evden de kovulmuş. Memleketin kanayan yarasıdır. Yıllarca aynı yastığa baş koy, yengelerin vetosuna karşı koyma! Ah Francis Fukuyama! “Tarihin Sonu” nedir? Asıl trajedi, emekli İhsan Amca ile ev hanımı Şükran Teyze’nin sonu. Getirsene şu mevzuya esash bir çözüm önerisi.

Esasında danışıklı dövüş. Aile saadetinin selameti bu strateji üzerine kurulu. İhsan Amca ile Şükran Teyze’yi yaş kemale erdikten sonra bir arada tutamazsın. Gorbacıov usulü perestroyka (yeniden yapılanma) şart! Tazelenme yoksa huzur da yok. Tam bu aşamada Alaaddin ve kahvesi giriyor kadraja. Bakmayın siz, kazandığı her kuruş anasının ak sütü gibi helal. Böyle bir kamu hizmeti dünyada yok. Sosyoloji bu konuya eğilmez. Lakin benim iki çift sözüm var.

Derler ki, adamın birisi karısını kaybetmiş. Konu komşu toplanmış başına. Adam, “Beni bırakıp da nerelere gittin!” diye feryat figan ediyor. Bir taraftan göz ucuyla ahaliyi süzerken bir taraftan da, “Ah kadersiz başım!” diye inim inim inliyormuş. Vakit gelmiş, hatun kişiyi koymuşlar tabuta. Eş dost, akrabadan dört kişi omuz vermiş. “Bırakmam!” diyor bizimki. Asılmış tabuta. Yaka paça tutup bir köşeye çekmişler. “Gelin olduğun evden böyle mi çıkacaktın?” diye feveran ederken kadına ayan oluvermiş. Hikâye bu ya, tabutun baş kısmı kapının kirişlerine değeri değmez dile gelmiş hatun. Kocası dahil şaşkın bakışlar arasında gitmiş sarılmış kocasına. Gel zaman git zaman ikinci kez hak vaki olmuş. Yine benzer bir merasim. Ağlamalar, sızlamalar. “Bırakmam, beni de götürün, ocağım söndü a dostlar!” Neyse efendim uzatmayalım, tabut yola

çıkacak. Dört delikanlı tutmuş bir başından. Tam kapıdan çıkacakları sırada bizimkinin sesi duyulmuş:

“Aman dostlar, girişlere dikkat edelim...”

Cemil Cengiz kapıda görünür görünmez iki demli çay söyledim. Aslında tavşankanı sever ama aramızda kimsenin bilmediği küçük bir sırdır bu. Hangimiz diğerine kendi zevkini dayatmaya çalışıyorsa, onun cephesinde işler yolunda gitmiyor demektir. Bir çeşit Murphy Kanunu. Biz henüz bir isim bulamadık.

“Hayırdır, yüzünden düşen bin parça?”

“Kovuldum!”

“Bir gün şaşırt beni, güzel bir şey söyle.”

“Daha ne olsun, özgürüm artık, esaretim bitti.”

“Geç bunları, anam babam geç bunları.”

“Aşk olsun, bu beşinci işim. Demek oluyor ki tam beş defa müjde vermişim sana. Yetmiyor mu?”

“Beş defa kara haberini aldıktan sonra müjdenin ne manası var?”

“Bak bu iyiydi, bundan aliyyülâlâ Murphy Kanunu çıkar.

“Bırak dalgayı, gene n’oldu?”

Sandalyenin üzerindeki gazeteyi masaya koydum. Kolaylık olsun diye ilgili kısmın altını çizmiştim. Çabucak okudu, “Hımmm, bak bu çok orijinal” dedi.

“Az bile yapmışlar, ben olsam seni şehirden bile kovardım.”

“Hatasız kul olmaz, Orhan Baba.”

“Böyle hata mı olur?! Resmen hepimizi pezevenk yerine koymuşsun.”

“Bilerek yapmadım.”

“Şüphem yok. Ama bunlar dikkat isteyen işler. Hata kabul etmez.”

“Rıfat açtı ağzını yumdu gözünü. Epey zılgıt yemiş yukardan. Geldi bana patladı.”

“Altında senin imzan var oğlum, kime patlayacak? Al iş-

te, ‘...Kaymak için eşsiz bir yer. Bu yıl kız turizmi konusunda oldukça iddialı. Kayak takımlarınızı şimdiden sipariş etmeyi unutmayın...’”

“Takım taklavat hazır olsun dedim.”

“Yine gevrekliğin üstünde. Vallahi helal olsun. Bence dua et, bu kadarla ucuz kurtulmuşsun.”

“Ya bırak allasen. Bilmiyormuş gibi. Hepsi omurgasız bunların. Patron olacak o hıyardan tut da Rıfat ibnesine kadar. İktidar yalakası artistler.”

“Millet ekmeğinin peşinde oğlum, ne yaptınlar?”

“Rıfat hergelesi geçen hafta gaza gelmiş, Vali’ye atıp tuttu köşesinde. ‘Turizm turizm diyor, turizmden ne kadar anlıyor acaba?’ Yenilir yutulur laf mı bu? Madem söyledin, arkasında dur. Vali çağırıp haşlamış bunu. Bir hafta geçmedi, ‘Vali Bey turizm konusunda çok büyük bir şans’ diye yazdı. Allah belanı versin. Bu iki haberi yazdığın kalem gözüne girsin.”

“Realiteyi konuşuyoruz, sen ideal olanın peşindesin. Benden habersiz yeni bir ütopya mı kurdun?”

“Kızıyorum birader. Şimdi ben aşağılık bir gazeteci oldum bu ahlaksız büyük gazeteci, öyle mi? Yazıklar olsun.”

“Alaaddin’in kahvesinde sistem eleştirisi mi yapalım şimdi?”

“Para olsa Kız Kulesi’ne gider enfes bir Bordeaux şarabı eşliğinde orda yapardık.”

“Bak hâlâ kız diyor...”

“Kusura bakma, sana da pathyorum ama, başka kime anlatayım derdimi? Çok doluyum. Bunları gördükçe insanlığımın tiksindim. Hayatımda ilk defa, toplu halde katletmeye yönelik kuvvetli bir dürtü oldu içimde. Amok koşucusu gibi cinnet geçirmeme ramak kalmıştı. Tony Montana olmak istedim. Dişlerini sıkarak pompalı tüfekte ortalığı kan gölüne çevirdiği o meşhur sahneyi hatırlarsın. Düşünsene, Rıfat ve patron olacak o hergeleyi duvara çiviliyorum. Tatatatata-ta. ‘Yapma!’ diye yalvarıyorlar. ‘Gazete senin, ne istersen yaz!’

*“Ben hiç kimseye
ümit vermedim.*

*Bende olmayan
bir şeyi başkasına
nasıl verebilirim?”*

DK
DOĞAN
KİTAP

ISBN 978-605-09-3467-0

9 786050 934670

serifika no: 11940

Tavsiye
edilen
satış
fiyatı

₺ 18